

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI SZÁLLÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra
a 26. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint háromszor u. n. kedden, csütörtökön és szombaton dében.
Ára évenyre 3 ft. o. ó. Hirdetési ár: négyhastobos sorért először 7 kr., másodszor 6 kr., harmadszor 5 krajczár o. ó. rt. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdíj. Előzetes s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeltetik.
A nyilatkozati cikkek sora után 10 kr. előlege befizetés mellett a szerkesztőséghez czimzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középuteza, STEIN J. könyvkereskedése.

Kolozsvár, máj. 28.

(D) Az új fő törvényszék alakításáról kezdettük meg utóbbi cikkünkben észrevételeinket, s első cikkünkben kimutattuk, hogy a mi felfogásunk szerint a fő törvényszék helye ott lehetvén, hol a felelős kormány és törvényhozó gyűlés létezik, a magyar királyság egyes tartományainak is csak egy közös fő törvényszéke lehetne ott, hol van a közös törvényhozás és közös kormány.

A mi már egy fő törvényszék megalkotásának alapeszméit illeti, erre nézve legelőbb is azt jegyezzük meg, miképp egy oly fő törvényszék, melyet egy nem felelős kormány nevez ki, a földkerekségen semmi controllelriával sem bír.

Ha így a mostan tervezett fő törvényszék alapeszméjét tekintjük, azonnal belátjuk, hogy annak felépítése nem áll az alkotmányosság és önkormányzás fogalmain.

Eddigél az alkotmányos életnek két rendszerét ismerjük: egyik a régibb ugynevezett helyhatósági rendszer, mely a kormány hatalma elleni controlleriát a megyei és országos választási és ellentállási jogra fektet; másik a mostani, mely egy felelős minisztériummal végez, ha a közigazgatás és igazságszolgáltatásban hiány mutatkozik; az első guerrilla csatározás volt, mely a kormányt minden ponton infestálva, végre kisebb nagyobb mértékben engedésre kényszerít; a második szervezett háztartás, melynél a kormány vagy a nép szelleme szerint kormányoz, vagy kénytelen levetni alárczát s az abszolutizmust kijelenteni.

Az első rendszerben a kormányt nem a nagyobb párthoz vagy is népszerűséghez erőltetve is köölt felelősség illeti, hanem hamis tanácsadásért beperelhető, s felette az országgyűlés mint forum itél; az utóbbi rendszerben a ministerium erkölcsi érzésénél fogva lemondani kénytelen, mihelyt elvkérdéseire nézve a képviselőknél kisebbségben marad. Az első rendszerben mondhatni nincsen semmi kormányfelelősség, s e hiányt a nép széles választási és alkotási joga pótolja; az utóbbi rendszerben felelős levén a kormány, neki korlátlanabb jog adatik azon egyének kineveztetésére, kikkel a közigazgatást s igazságszolgáltatást saját felelősségére gyakorolni akarja.

A magyar királyság, s benne Erdély is, 1848-ig a régi rendszerű alkotmányosságot élvezte.

Egész közigazgatási s igazságszolgáltatási szervezete a választási jogból folyván ki, minden állásra mintegy oda volt tüve a közbizalom pecsétje, s a választónak mindig egyzersmind joga volt öröködni és itélni s választottjának vétkei felett.

Ha Erdélyt vesszük, Erdély fő törvényszéke a fő kormányzók volt, melyet az országgyűlés választott s az uralkodó erősített meg a választottak közül.

E fő törvényszék felett felsőbb folyamodási forum vala a fejedelem személye azon perekre nézve, melyek a fő kormányzók, országgyűlés, productionale forum és kinstáriszék általi ellátásuk után legfelsőbb elítélés végett terjesztettek fel az 1747-i 14 és az 1755-i 2-ik törvények szerint; az ítélet felelőssége azonban nem a királynak, hanem a tanácsra vagy is az udvari kancelláriára esett, a Comp. Const. 2. r. t. cz. 11. p. szerint meg levén határozva, hogy ezen tanácsosok szavazatának többsége szerint kell történnie a pör eldöntésének, kötelesek levén ezen tanácsosok a fejedelemmel együtt magokat az országos

törvényekhez alkalmazni az igazság kiszolgáltatásban, „mely ő nagysága elé appellálódó törvényekben — írja a Comp. Const. 2. r. t. cz. 11. p. — a tanács rend nagyobb részének voxa álljon meg, kik is a decretum és articulusok szerint tartozzanak törvényt tenni ő nagyságával (a fejedelemmel) együtt.”

Ezen tanács szintén a népválasztásnak részint közvetlen, részint közvetleges kifolyása volt; elnökét ugyanis a kancellárt az országgyűlés maga választá, s törvénytelen tanácsaiért főségsértés bűnében elmarasztalható az Ulászló törvénye szerint; tanácsosait pedig az országgyűlés által választott kormányzók terjeszté az uralkodó elébe megerősítés végett az 1791 ki 22. t. cikk szerint.

E rendszerben az igazságszolgáltatásnak biztonsága tehát abban volt, hogy a legfőbb törvényezékek az országos képviselőt választásának voltak kifolyásai, mely egyszerűsített itél a felségsértés és hűtlenséggel vádoltak felett, kik közé tartoztak azok is, a kik a fejedelemnek a hazai törvényekkel ellenkező tanácsokat adtak.

Ez az alkotmányos jog gyakorlatának egyik — bár a mint a gyakorlat kiténtet — elég tehetetlen formája.

A másik forma, a mit az alkotmányos élet előhaladása fejlesztett ki, a parlament és felelős ministerium általi kormányzat. E formában felelős levén a ministerium, egyszerűsített azon elvnefogva, hogy csak olyakért felelhetünk, kiket magunk bizunk meg, ő nevezi ki a közigazgatási s igazságszolgáltatási közegeket a felség megerősítése mellett, egyszerűsített a törvényeket áthágókat ő mozdítja el, minthogy az egész ügyvitelre nézve kizárólag ő felelős az ország képviselői előtt.

Tehát vagy az ország maga választja s maga közvetlenül ellenőrzi közigazgatási s igazságszolgáltatási közegeit, vagy közvéleményének határozott kinyomtatot szerez egy felelős ministeriumban, mely az ő teljhatalom felhatalmazottja az ország ügyvitelében, s mely neki minden közeg eljárására nézve lételevel felelős.

Egy harmadik formát az alkotmányos feladás regiojában nem találunk, ezen túl csak is az abszolutizmus létezik.

Ha már most Erdélyre külön országai szerepet akarnak ruházni, akkor az alkotmányosságnak mulatlan követelménye kettő u. m.

a) hogy annak közigazgatása, s egész igazságszolgáltatása vagy a nép választásának legyen kifolyása, vagy pedig egy felelős ministerium álltassék fel az ország részére, mely az ország parlamentjének tárczája kockáztatása mellett felelős legyen, az igazságszolgáltatási s közigazgatási közegek törvényes és lelkiismeretes sáfárkodására nézve; és a második követelmény az, a mit előbbi cikkünk elméletében is fejtegettünk, miszerint:

b) a legfőbb törvényszék ott legyen, a hol az ország parlamentje és felelős ministeriuma van, ha pedig ily felelős ministerium nincs, ott legyen a fő törvényszék, és pedig az ország választott kormányzójának elnökle és felelőssége alatt, s választott tanácsosokból összealkotva, a hol az ország törvényhozása még pedig felelős ministerium nem léte esetében évről évre tartatik, hogy így a saját gazdaságot vivő nemzet maga ítélhesse meg, hogy választottjai az ország házvitelével hogyan sáfárkodnak, s maga hallgathassa ki, és ítélhesse el a netalán méltatlanságot szenvedett polgárok méltó panaszait.

Oly primitív országban pedig, hol az országgyűlés székhelye időnkint változik, mindenesetre egy fő törvényszék csakis az országos kormány székhelyén lehet.

Ha valamely igazságszolgáltatási intézmény az alkotmányos fogalmok ezen kívánatainak mindenikét nélkülözi, akkor ne alkossák azt törvényhozásilag, s bízzák a fejedelmi teljhatalomra.

Észrevételeinket folytatni fogjuk.

Szebeni dolgok.

N.-Szeben, május 28.

Az e. delyi fő törvényszék szervezésére vonatkozó törvényjavaslat, melynek tárgyalása hétfőn kezdődik, alkalmasint heves vitát fog felidézni. Már az első cikelynél, mely a székhely meghatározására vonatkozik, a szász és román követek élesen fognak szemben állani; 8—10 szavazati többség döntend és erről a románok rendelkeznek. Minthogy erre nézve a magyar regalisták is egy véleményen vannak a románokkal, előrelátható, hogy a hivatali székhely Erdélybe lesz határozva. A szászok persze azt óhajtanak, hogy a székhely Bécs legyen, s ennek főoka az, hogy félnek a román befolyás túlyomosságától.

A kérdésnek fontosságát kölesűző a királyi előterjesztvény 13-dik cikelyében foglalt azon határozat, hogy erdélyi közigazgatási, valamint bírói hivatalok közt felmerülő illetékességi kérdésekben, valamint urbéri ügyekben a fő törvényszék három bírói személye helyett az udv. korlátoksg ugyanannyi tagja szavaz, míg a legfőbb törvényszék hivatali helyének az országban való határozása esetében e szavazók a kir. fő kormányzók tanácsosai közül kölesűzőtnek. A románok s valószínűleg a magyarok, abban ha a legf. bíróság az országban van, több biztosítékot látnak az oct. diplomában biztosított autonómia nézve, s gyorsabb és kevesebb költséges eljárást remélnek, a mint ez Magyarországon is az eset a hétszemélyes táblával.

A mi a szász fő törvényszék megszüntetését illeti, a mit az országgyűlési bizottmány többségének törvényjavaslata czéloz, ez bajosan fog sikerülni a románoknak, miután a szászok ehhez szívesen ragaszkodnak, s a kir. előterjesztvény ezt érintetlen hagyja. A szászok kisebbségi szavazatában kimondott argumentum, hogy erre az országgyűlés nem is illetékes, nem sokat ér ugyan; de miután a törvényjavaslat csak a harmadik fokú bíróság szervezésére szorítkozik, s nem általános bírósági szervezésről szól, egy tényleg fenálló cs. megerősítést nyert másodfokú törvényszék megszüntetése amugy mellesleg bajosan fog menni.

Annyi bizonyos, hogy a szászok kiváltságos állása, kivált törvényhozási joggal felruházott universitásuk, ez üllés folyama alatt heves támadásoknak lesz kitéve, s végre maguk a szászok is kénytelenítette látnadják magukat, hogy lemondjanak e kiváló állásukról.

Maager, brassói követ, az erdélyi vaspálya ügyében indítványt készült tenni, mi által azon czél éretnek el, hogy az országgyűlés a kérdést tegye vita tárgyává, szavazzon: melyik vonalt tartja az ország érdekeivel egyeztethetőnek. Valjon meg fog-e ez történni s mikor, annyival kevésbé határozható meg, mivel a kormány e kérdést éppen nem óhajta a gyűlésen tárgyalva látni. „S. L. C.”

Egyéni nézetek a papválasztás, segédpapok következtetése és a pátronusi joggyakorlat körül.

Reformált egyházaink papválasztási joga alapszik a hely. conf. 18-dik fejezete 7-dik pontja e szavain: „eligantur electione ecclesiastica et legitima ministri ecclesiae, id est eligantur ab ecclesia vel ad hoc deputatis ab ecclesia” etc. (az egyház papjai választandók egyházi és törvényes választással, az az választandók magától az egyháztól vagy annak képviselőitől) és a 14-dik canon e szavain: „ab ipsis presbyteris seu praestantibus tum pietate, tum dignitate ecclesiarum civibus, consensu tamen plebis quoque christianae minime exclusio; (az ekklézia kegyes és tekintélyes előkelőitől a közép egyetértésével) nem különben a 22-dik canonon, mely szerint a népválasztás csak az esperes jóváhagyása mellett nyer törvényes alakot.

Hazánkban a reformatio meghonosulása után ezen szabályok alapján, hogy mekkora körben mozgott, minő megszorításokkal gyakoroltatt a választási jog, s miféle esélyek sürgették mind a vallásos élet virágztatását, mind pedig az egyházak bel nyugalmát, és a papság tekintélyét biztosító szabatosabb törvények alkotását, annak tudására csak az évek tapasztalásain alapuló okulásokat, s az ezek folytán keletkezett intézkedéseket magokban foglaló adatoknál fogva juthatnánk el. De ily adatok, ha léteztek is, vagy áldozatul estek a nemzetek ellen többször irtóháborut kísérlet leleti néprajok boszu lángjainak, vagy hozzáférhetlen levéltárak rekesztékeiben pihennek, s míg valamely kutató szellem által ezen egyháztörténelmünk sok tekintetben kellő világot deríthetendő okmányok napfényre nem hoznának, addig a legbuzgóbb történetbuvárnak is be kell érni annyival, mennyit a védőkezeknek sikerült a kor sodró hullámaiól megmentve az utónemzedékek örökségül hagyni.

Minden egyebek mellett eltekintve, már maga a 19-dik canonon alapuló azon gyakorlat, miszerint a lelkész szegődöttnek tekintetvén, csak önként megújított egyezményről fogva marasztaltott és tartatott meg egyházában, ellenesetben eltételése felől bizonyos volt; mint a lelkész hallgatóival oly viszonyba hozó, melynek felbontásában a vallás felkent bajnoka magasztos szolgálai jelentését elvesztvén, a néponként szegődvényes béréssé aljasított le, elég volt arra, hogy az 1842-diki 375 szám alatt ismeretes választótörvények megszülessenek.

Valamint minden törvény alkotásában bizonyos czél elérése tüztetik ki: ugy ennek hozatalával is az illetők arra voltak tekintettel, hogy a nép szeszélyétől függő marasztás vagy költöztetés eltörlésével adassék vissza a vallásnak azon tekintély, melyre azt dicső szerzője emelte, a papságnak pedig az a tisztelt, mely őt, mint a vallás-igazságok hirdetőit s a külső cselekvények (sacramentumok) végrehajtóit illeti. És ezt, valamint az egyházak belnyugalmát is a 42-ik közzinat egyetértőleg a m. egyh. fűtanácsal azáltal vélte ki-esszközölhetőnek, hogy a nevezett törvények szerint a 14-dik canonban gyökerező szabadválasztást, szózatolási joggal ruházván fel minden kepefízett, merőben a népek engedte; ugyan e törvények szerint megértvén a néppel, hogy a pályázottak közül szabadon elválasztott lelkész mindaddig papja marad, míg meg nem hal, más megyébe nem megy, vagy ítéletesen hivatalából ki nem tételik, a dislocaltatásnak szárnyát szegte.

Később, hogy a papválasztás törvényessége ellenőrizze s a választók, és választandók eljárásából eredhető visszaélések ellen biztosítva legyen, a 375. szám alatti 42-diki egyházi rendelet, az 1856-diki s több más közzinatokon módosítottatván, oly szabatos és világos törvényezékké fejlesztett, mely Európa legmiveltebb prot. államának is e tárgyi igényeit teljesleg kielégíthetné.

Azonban, mivel a törvény czél szerű volta csak annak alkalmazása vétele után ismeretük meg, vessük fel már most azon kérdést: vajlon az eddig tett intézkedésekkel el van-e érve ama czél, melyre az egyház a papválasztás szabadságának biztosításával törekedett, az az meg van-e alapítva az egyházak virágzása, a lelkészek nyugalma, szellemi és anyagi jólléte? Sem egyik, sem másik,

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Scoală - BCU Cluj-Napoca.

Ottani tisztikar közt nagy feltűnést gerjesztett. Az első testőrezredben van, mint tiszt, három testvér, — a káthol. K. grófok, kik a legbensőbb viszonyban éltek együtt, s szolgálatban pontosságukért közbecsülésben állottak. Nemrég a legidősebb K. gróf egy másik tiszttel szótárlásba keveredett, de az úgy jelentéktelen levén, a dolog nem került párbajra. Ez alkalommal K. gróf azon nézetét is kifejezte, hogy ő a párbajt elvileg rosztalja, s azt, a hol lehet, kikérülne, mert a tisztnek a háború idejére kell erejét fentartania. E nyilatkozat bizonyára följelentetett, mert nem sokára K. gróf parancsot kapott a párbaj fölötti nézetét őrnagya előtt kifejtetni. K. gróf megmaradt előbbi nyilatkozata mellett, melyet még — mint katolikus — vallási meggyőződésével is támogatott. Erre a más két K. gróf is megidézett s felszólított, hogy nyilatkozzanak a párbaj fölött, — kik bátyjok nézetét a magukénak ismerték, szintén súlyt fektetve vallási meggyőződésükre. Pár nap múlva mind a három főúr megkapta elbocsátását. A „Vat.“ szintén közli az ez esetről szóló hírt, de annak valódisága fölött kétkedését fejezi ki, annál is inkább, minthogy a potsdami első gyalog testőrezredbe, a hohenzolli herceg kivételével, még egy kath. tiszt sem vétetett föl.

— Tescónél a Tiszán, egy, 400 köböl élelmet szállító hajó elstyedt; a rajta lévő emberek szerencsésen megszabadultak.

— Reményi Ede művész hazánkfiáról, ki teljesen felgyógyulván, e hó elején a Rómában szerez a magyar névnek újabb dicsőséget, megérkezte utána a „Correspondance de Rome“ következő érdekes bemutatást közöl: „Rómában jelenleg egy hegédűvirtuozus időzik, ki Magyarországnak művészi és népszerű büszkesége. Ez Reményi Ede. Mi szerencsések valánk őt egy magánkörben hallgatni, kísérvé Liszt által. Az ő hasonlíthatatlan tisztá játéka majd édes varázsnak, majd izzó szenvedélyes. Hurjai oly dallamosan zengik hazájának dalait, hogy képzeletünkben Magyarországon vagyunk, ott a természetet, az erdőket, virágokat és hegyeket bámuljuk; halljuk a lakadalmas nép örömköltésait, az ünnep zaját, a mámort, zivatart s a közölgő halál panaszeit. Lehelten hidegnek maradtunk. Reményi Ede ur eddig Európa számos fővárosában aratott nagy sikert, mi azonban nem vonakodunk neki a legnagyobbat Rómában jósolni, hol a jó zene s a kitűnő előadás mindenkor kiváló méltánylásban részesültek.“

— Esztorgomban a szent ferenczrendi atyák zárdáját e hó 14-kén éjjel megrabolták. A rablók létrán mestek át a templom kerítésén, s az erők sekrestyéjait nagy erőmegfeszítéssel betörték, az itt találtat apró szekrényeket fölszaggatták, s 6 kelyhet patnákkal együtt, 4 burzát, egy füstölt magunkal vitték. Ezután a konyhába mentek, honnan minden evőeszközt és a szakácsokhoz tartozó felszerelést elvitték. A konyhából egy ablak nyílik az ebédlőbe, ezen is átbujtak s a mi itt elvihető volt, szintén mind magukhoz szedvén, tova osontak a nélkül, hogy csak sejtelve is lehetne eddig valakinek kitérkülni. A mint a nyomok mutatják, a templom belsejébe is beakartak hatolni, azonban az erős ajtó megakadályozta gonosz szándékukban.

— A b. Sina-féle gödöllői uradalom apránként eladása a belga bank részéről már megkezdett. Egy falut b. Podmaniczky Armin vett meg, mások kisebb jószágokat 1000, 500, 100, 50 stb. holdankint. A gyönyörű kastélyt — mely azonban jelenleg elhagyott állapotban van — a parkkal és 600 hold földdel együtt, mint a „P. N.“ értesül, herceg Karagorgyevics volt szerb fejedelem akarja megvenni, s már alkuban van rá. Az a hír szárnyal, hogy b. Sina valamennyi magyarországi birtokait el fogná adni.

— Azon birt, hogy ő Felső Bérlinbe utazik, a porosz lapok nem tartják valószínűnek. A „Fr.“-t „nak azonban oka van binni, hogy az austriai és porosz fejedelmek találkozására helyét, ha e találkozás egyáltalában megtörténik, Karlsbad vagy Gastein van tervezve.

— A méregkeverési büntény miatt balálra ítélt Pommerais atyja a császárhoz fordult, hogy megengedje az életét; Pommerais fiatal neje pedig ugyanígy ezéltől a császárhoz fordult, mi udketten mily eredményre? még nem tudhatni.

— Zágrábmegyének e napokban tartott kis ülése elé a személy- és vagyonbiztonság veszélyeztetéséről több adat terjesztetvén, elhatározatott, hogy a szolgabírák részletes jelentéseit szövegezték fel, miszerint e jelentések alapján Zágrábmegyében a rögön itélő bíróság kihirdetése ügyében lépések tétethetnek.

— A zsásza (Kresse), Lepidium, különféle fajai között van a lepidium sativum kerii zsásza, melyet salátának használnak. E növényt ajánlja az „Egészségi tanácsadó“ a scorbut ellen. Magva kapható minden magkereskedésben.

— Grey hadügyminiszter azon szomorú fölfedezésre jött, hogy a clerkek (hivatalnokok) a hadügyministeri hivatalokból játékbargangá tettek. A hivatalnokok száma oly nagy, hogy nincs elég dolguk, s így kénytelenek valami foglalkozást keresni, melylyel a hivatalos órákat kitöltik. A hivatalnokok száma pedig nem ügykezelési, hanem politikai okokból oly nagy. Ilyes hivatalos állomások igen fontos kerekéi a mesterséges kormánygépzetnek, s igen alkalmasak arra, hogy parlamenti többséget alkossanak s azt fenntartsák. A kinevezés joga a minisrtet illeti, s a szokás úgy kívánja, hogy a jelöltet egy parlamenti tag ajánlja. Ez a befolyásos választónak a választás előtt megígéri, hogy egyéb foglalkozásra alkalmatlan fiaikat államhivatalba segíti s igéretét meg kell tartania. Minél több a clerk, annál szűkebb a kabinet. Ezen hivatalnokoknak tehát egészben véve igen kevés dolguk van. A hadügyminisrtiumban rendszeren kártya- és cseckzártékkal töltötték az unalmas időt, s azt addig üzték, míg végre nagy botrány támadt belőle. Egy fiatal ember, ki fölvetett havidíját egyszerre eljuttatta, lett a társaságfőnök. Erre vizsgálat következett, melynek eredménye az lett, hogy több hivatalnokot (közöttük két igen magas állású és nagyfizetésűt, s egyet, ki már 50 éve szolgált) elbocsátottak, több ifjabbat pedig az előléptetési sorozat legalsó fokára szállítottak.

— A Kölbe-féle „Theaterchronik“ ezt a rövid novellát közli: „Richard“ tehetős „Venczei kalmár“ volt, s az egész városban mint „Othello“ volt ismeretes, kinek házában nem egyszer volt „Sok zaj semmiért.“ „Julia“ — neje — mindennél jobban szerette, s megszöveve „A szerelem keservé“t és „A szerelem öröme“t, s még sem felt el nap, melyen ne tombolt volna „A vihar“ a házban, míg végre a nő, megsokálván az örökös féltékenységet, elhatározta, hogy elválk férjétől. „A mint tetszik“ — mondá a férj; „Henrik!“ — borzadok tőled“ — kokogá a nő — emlékszel-e még első szerelmünk szép napjaira? — ah! csak „Nyár-éji álom“ volt! Nem, „Téli regé“, választott az mogorván, s a nő távozott, hogy soha többé vissza ne térjen. Ekkor a férj a „Makrancos hölgy megszéledését“ határozta el, s a szűllő házába követte. De ezek „Caesar“t uszíták rá s így szólának: Távozz szeméink elől, soha sem kapod vissza, „A mit akarsz.“ Most kérni kezdett, egy pár nagynénéhez fordult, hogy szóljanak mellette, ezek megfekték a „Tévedések vigjátékát“ — „A pajkos nők“ által visszanyerő feleségét, megjavult, s mindenki boldogan kiáltott fel: „Ha vége jó minden jó!“

— A napokban Bécsben egy angol utazó meglátogatott egy angol nyelvemestert s azon kíváncsán fejtezte ki, hogy tanítsa meg a német nyelvre, de hozzá tette, hogy ennek a lehető legrövidebb idő alatt kell történni, minután csak három napot tölthet Bécsben.

— Temesvárt történt. Egy szorgalmas pálinkafőző özvegye, ki férje után csinos házat s körülbelül 10,000 ft készpénzt örökölt, 3 évvel ezelőtt, férje halála után csakhamar egy fiatal emberhez ment ismét férjhez. Ez rövid idő alatt eltékozolta minden vagyonát, ékszereit eladogató, úgy hogy a nőnek végre nem maradt más hátra, mint az elváltást sürgetni, mi meg is történt, s minthogy a tékozló a már tőle elvált nő lakására tört, a hatóság által szűllőldjére, Aradra toloncoztatott. Itt sem maradt azonban nyugton, visszatért Temesvárra, s néhány nap előtt kés- és pisztolyal rohant volt neje lakására, hogy azt meggyilkolja. A nő azonban nem nyitá ki az ajtót, mire az elvetemült férj az ablakon át lőtt be, de a golyó szerencsére senkit sem sértett meg. A lövésre összecsupdáltak a szomszédok, s az illető átadatott a törvényszéknek.

POLITIKAI HIREK.

Angolország. London, máj. 26. A felsőház mai ülésében Ellenborough lord állította, hogy Németország megszegte a fegyvernyugvást minden feltételét; Anglia előterjesztési hadi készület nélkül eredménytelenek. Russell a következőleg felelt: Dánia a lehető hitelen nyomozást tett a fegyvernyugvást gyakorlati alkalmazását illetőleg Jütlandban, s az eredményt az értekezlet tagjai elébe fogja terjeszteni. Egyelőre nem igen kell hitelt adni magán tudósításoknak. Poroszország az adóbehajtást megszüntette. A háború legszörvencsebb megoldási eszköz lenne. Brougham rosztalja Németország egyetemes eljárását a dánok irányában.

Az alsóházban Hennessy előterjesztette ismeretes lengyelügyi indítványait, de ismét visszavonta, minután Palmerston lord kijelentette, hogy ilyen indítványok, hadi készület nélkül csak compromittálják Angliát.

Francziaország. Páris, máj. 25. A „France“ szerint minden jel arra mutat, hogy Beust ur Párisba menetelének a legjobb sike-

re lesz a Londonban tárgyalt kérdés megoldására, minután nagy kilátás van arra, hogy a francia kormány nézetei és azok között, amelyek Beust ur képviselet, egyesítés fog létrejönni. Az „Oest. Ztg.“ szerint Beust ur párisi utjának eredménye abban áll, hogy az értekezlet 28-i ülésében egyenesen kimondhatja, mit akar Németország s biztosítva van, hogy a francia követ elvileg támogatni fogja.

Beust 24-kén utazott vissza Londonba. Azonban már 23-án Krieger ur, Dánia értekezleti képviselőinek egyike, Párisba érkezett. A „France“ szépiteni kívánta volna a dolgot, hogy Krieger ur csak a párisi dán követ Moltke gr. látogatására jött; de a „Moniteur“ esti lapja jelenti, hogy Drouin de Lhuys 25-kén fogadta Krieger urat.

Egy ellenzéki és egy félhivatalos lap, az „Opin. nat.“ és a „France“ legújabbban igen barátságosan hangon szólanak Ausrtáról. Az „Op. nat.“ kiemeli a Francia- és Olaszország közötti érdekközösséget minden európai kérdésben, különösen pedig a dunai fejedelemségek kérdésében, szembe az északi hatalmaknak a 1789-i elvek elleni köztött reactionárius szövetkezésével. Örömmel értesül Venosta külügyminisrtnek a turini kamarában mondott beszédéből, hogy a nyugati hatalmak és Olaszország a dunai fejedelemségek kérdésében tartandó konstantinápolyi értekezleten, a zárdajavak világiasítását iránt, egyetértéssel, s érzik a szükségességet annak, hogy az emberi haladást s a nemzeti jogot védjék a retrograd szellem támadásai ellen. Végül nem kétérdék a nevezett lap, hogy Austria egykor mégis csak elveszti Velenczét.

A „France“ a dunai fejedelemségekről szóló cikkében dicsértekelk halmozza Kuza fejedelmet Austria rovására. A bécsi udvar politikája, írja többek közt a nevezett lap, ez irányban bizonyos területnagyságból s talán némi engedményekről álmódodott, a melyeknek valóítását egy erős és tekintélyes kormány szervezése napról napra nehezebbé teszi. Egyéiránt oly időben, a midőn otthon annyi nehézséggel teszi a képviselői kormányrendszert kísérleteit, nem minden nyugtalan nélkül nézheti Austria, hogy mellette két-felől, Olaszországban és a dunai fejedelemségekben alkotmányos államok alakulnak, a népfelség elvére alapítva, a mi roppant batással lehet a népesség szellemére. Végül felhozza, hogy Austria és Országok jelentékeny haderőt vonnak össze a dunai fejedelemségek, batárszélein, a miben egy újabb alkalmat lát arra, hogy Európa békés tanácskozás által vegye a rosznak elejét.

Olaszország. Turin, máj. 24. Venosta külügyminisrt több képviselő előtt biztos reményt nyilvántotta, hogy a londoni értekezlet át fog alakulni európai congressussá és hogy e congressuson a dunai fejedelemségek kivül a római kérdést is tárgyalni fogják. Egy képviselőnek arra a kérdésére, miért beszél csak Rómáról s nem Velenczéről is, a minisrt ezt felelte: azért, mert a velencei kérdést csak ágyuszóval lehet megvitatni.

A király egészségi állapotát aggasztónak írják. Májkövéredés, vérsűrűség legyőzhetlen, álom kór napról napra hatalmasodnak el rajta.

A hadi költségvetés tárgyalása alkalmával felhozta a hadügyminisrt, hogy a tetteles szolgálatban levő hadsereg 380,000 gyalogból, 19 ezred lovasból és 80 üteg tüzérségből áll. Ez a haderő elég arra, hogy külfatmadást visszaverjen; de arra, hogy támadjon, szövetségesek nélkül, nem tudja, elegendő-e vagy nem.

Németország. Berlin, máj. 27. A „Nordd. Allg. Ztg.“ Angolországának Schleswig felsztása iránti szándékát tárgyalja, mely esetben, dán felfogás szerint, a Dannewerk képezne a határt. E lap így ír: „Tény, hogy az 1848-ig érvényben volt egyháztartár Flensburgtól éjszakra Tondernig terjedt. Ha a nyelvhatár szerinti felsztás lehetséges lenne, e szerint kellene az irányt húzni. Azonban a nyelvhatáron kivül még más valamire is tekintettel kellene lenni, Dánia erőszakolása elleni megoltalmazás végett. Névszerint magától értetődőleg a lakosságot ott is meg kellene illően hallgatni, a hol a nemzetiség vegyes.“

A minisrtialis „Provinc. Corresp.“ egy a békealkudozásra vonatkozó cikket így végzi: „Minél világosabban kiderül Dánia magatartásából, hogy a hercegségek politikai önállása Dániával bármint összeköttetésben nem biztosítható, annál inkább csupán Dániától való teljes elválásban kell a kérdés megoldását keresni. Ugy látszik, hogy a porosz kormány e szellemben az austriaival már további egyetértésbe helyezte magát.“

A „Spenerische Ztg.“ azt hallja, hogy a porosz kormány az augusztburgi hercegnék Schleswig-Holstein fejedelmétől való kijelölését, s a hercegségeknek Dániától való tökéletes elszakasztását minden erejével támogatni fogja.

Törökország. Konstantinápoly, május 18. Ali pasa a dunai fejedelemségek ügyé-

ben tartott értekezlet második ülését azzal a nyilatkozattal nyitotta meg, hogy Kuza fejedelem tulusapongásait korlátozni, a szultán veduralmát s a védhatalmak jogait biztosítani kellene, ha katonai megszállással nem, legálább diplomatiail egyezményen. Bulwer az angol követ támogatta Ali pasát, de Moustier marquis ellenvetette, hogy a bevégzett tényekre tekintettel kell lenni már csak annál a körülménynél fogva is, mert Kuza fejedelem kényszerülve volt, védeni magát a pártifondorlatok ellen. Ali pasa azt felelte, hogy a porta kész kibékülni.

Oláh-Moldvafejedelemség. Bukurest, május 25. A népszavazás végett a rendőrbizottságoknál kitett névjegyzékekre csak igen kevés egyén írta be magát „nem“-mel. Ellenben a mivelts osztály legnagyobb része teljesen visszatartozkodik a szavazástól.

Jassyban Balsch volt képviselőt elfogták ugyanazon okból, a melyből itt Soutzo herceget. Soutzo Gergelylyel, a fogoly fiával, levetették a czimert házáról, mivel atyja felségárulási vád alatt áll. Pedig Soutzo még nincs is elítélve s a kormány mégis úgy bánik vele, mint gonosztevővel.

A fejedelem által kiadott pótokmány az 1858-ki egyezményhez így hangzik: „Az az egyezmény, mely 1858 dik év aug. 7-én, kén a suzerán Porta és az egyesült fejedelemségek önkormányzatát biztosító hatalmak között létrejött, Romániának folyvást állami alaptörvénye és az is fog maradni. Minthogy azonban az 1859. jan. 5-én és 24-kén megtörtént kettős választás, az unio tökéletes végrehajtása, s a központi bizottmány megszűntetése következtében a conventionnak számos lényeges cikkeiye alkalmazhatlanná lett: azoknak helyreállítása, s az államhatalmak közötti egyensúly helyreállítása tekintetéből s megállapítás végett a következő alaptörvény terjeszték ezennel a nemzet elé:“

1) Az államhatalmak a fejedelemre, egy kinevezett és egy választott kamarára ruháztatnak.

2) A törvényhozó hatalmat egyetemesen fogja gyakorolni: a fejedelem s a kinevezett és választott kamara.

3) A törvényhozási kezdeményezés egyedül magát a fejedelmet illeti, a ki a törvényjavaslatokat államtanácsával elkészítetvén, a kamarák elé terjesztendi megszavazás végett.

4) A választott kamara képviselői az ide mellékelt választási törvény szerint választatnak. A kamara elnöke a választott képviselők kebeléből a fejedelem nevezi ki egy-egy évre; az alelnököket, jegyzőket és quacstorokat maguk választják.

5) A választott kamara megvitatja s szavazat alá veszi a fejedelem által eléje terjesztett törvényjavaslatokat. E törvényjavaslatokat minisrtnek vagy államtanácsi tagok védelmezik a kamarában, a kiket a fejedelem e célból kitölt, s a kiket mindenkor meg kell hallgatni, valahányszor szólni kívánnak.

6) A kiadási és bevételi költségvetést évenként a végrehajtó hatalom készíti el, s a választott kamara elé terjeszti, a mely azt el is vetheti. A költségvetés mindaddig nem tekinthető végkép megállapítottnak, a mig a választott kamara meg nem szavazta. Ha pedig annak idejében nem szavazatik meg: ez esetben a végrehajtó hatalom a közszolgáltatattal szükségleteit a legutóbbi költségvetés alapján fedezi.

7) A kinevezett kamara áll: az ország metropolitáiból, az eparchiak püspökeiből, a hadsereg szolgálatban levő tábornokai legidősebbjéből, s ezeken kivül még más, a fejedelem által kinevezendett 64 tagból, kiknek fele az érdemeik és tapasztalataik által ajánlott férfiakból, másik fele kerülteli fötanácsok tagjai közül szemeltetnek ki — minden kerületből egy egy. A kinevezett kamara tagjai ugyanazon sérthetlenséget élvezik, a mit a mellékelt választási törvény 36-dik cikkelye a választott kamara képviselőinek biztosít.

8) A kinevezett kamara tagjainak egy harmada két évenként kihagyatik, de a kihagyott tagok újra kinevezhetők.

9) A kinevezett kamara ülés-zakának tartama, meghosszabbítása s egybehívatása a conventio 17-dik cikkelyének szabványai alá rendeltetik, melyek a választott kamarára nézve hozattak.

10) A kinevezett kamara tagjai az ülésszak alatt 3 arany napdíjjal részesülnek.

11) A kinevezett kamara elnöke de jure mindenkor Románia első metropolitája, a két alelnököket a fejedelem nevezi ki, többi hivatalnokait maga választja a kamara. Ha a szavazatok egyenlő számmal hajlanának két részre, akkor az elnök szavazata döntő. Az ülés rendszeren nyilvános, kivéve ha a jelenlevő tagok egyharmada ellenkezőt kívánna. A minisrtneknek, ha nem volnaik is a kamara tagjai, mindenkor joguk van tanácskozásaikban jelen lenni s azokban részt venni, s mindenkor meghallgatandók, valamikor szólni kívánnak.

12) Románia új szervezetének constituálód-

intézkedései a kinevezett kamara felügyeleté alá bocsátottak. Ezen kamara minden ülés szak végén a fejedelem elé terjesztheti azon javaslatokat, melyeknek behozatalát szükségesnek tartja a közigazgatás egyes ágazataiba. A fejedelem e javaslatokat az államtanácsnak adhatja át, hogy törvényre vaslatokká dolgozza ki.

13) Minden a választott kamara által megszavazott tervezet, kivéve a bevételi- és kiadási költségvetést, a kinevezett kamara elé terjesztetik, hogy megítélje: vajon összeférhető-e az új szervezet alkotmányos szabályaival.

14) A kinevezett kamara vagy elfogadja a javaslatot, úgy a mint a választott kamara megszavazta azt; vagy módosítja, avagy véglegesen elveti. Ha módosítás nélkül elfogadott, akkor a fejedelem elé terjesztetik szentesítés végett; ha módosított, akkor visszaküldetik a választott kamarához, s ha ez elfogadja a kinevezett kamara módosításait, akkor a fejedelem szentesítése alá bocsátatik; ha pedig elveti a választott kamara a kinevezett által tett módosításokat, akkor az államtanácsba küldetik a törvényjavaslat, újra áttanulmányozás végett, s csak a legközelebbi ülésszak alatt terjeszthetik ismét a választott kamara elé.

15) Kérvényeket elfogadni, s ha a szükség kívánja, azokat megvitetni, csupán a kinevezett kamarának van joga.

16) Az ügyrendet úgy a kinevezett, mint a választott kamara részére a kormány kényszeríti el.

17) Az államhivatalnokok kivétel nélkül tartoznak hivatalba lépéskor az ország alkotmányának és törvényének engedelmséget s a fejedelemnek hűséget esküdni.

18) A jelen alaptörvény s a hozzá csatolt választási törvény azon naptól kezdve lépnek törvényi érvényre, a mely napon a nemzet általános szavazata által helybenhagyottak. Az új választott s kinevezett kamarák a konvenció 17-dik cikkelyében megállapított határidők szerint gyűlnek egybe s alakulnak meg. Azon rendeletek, melyeket a fejedelem addig a ministertanács javaslatára, s az államtanács kihallgatása után kibocsátand, teljes törvényerővel bírnak. (Aláírva a fejedelem s az összes ministerium által.)

Ujabbak. Az erdélyi vasut kérdésében a „P. L.” még idején tartja az alábbi, Bukarestből érkezett levelet közölni: Mivel a „P. L.” az erdélyi vasut ügyben oly melegen érdeklődött, e pillanatban az lenne feladata, hogy teljes nyomatékkal tanácsolja az osztrák kormányának miként a helyett, hogy az aradi vasut-vonalnak elhamarkodott munkába vételével nyomást akar gyakorolni Oláhországra, jobban tenne, ha hogy az oláh kormányt meggyőzi az összekötő pontra, vagy pontokra nézve, s ha oly egyezségre iparkodnék, mely mindkét részlől teljes megelégedést hozna létre. Oláhország t. i. nem igen nagyon tartja magát a vercevoa orszávi ponthoz, s bár a vulcánai csatlakozással megelégszik s abban is megnyugszik, hogy a Buzes a bodzai szoroson át Brassóval köthessék össze s csak az ellen fog tiltakozni, hogy az Olt völgyén vezetessék a vonal a Verestoronynak, Oláhország a bécsi kormány eljárása folytán melyen meg van sértődve s nyakaskodásában a megbékélésre bizonyára nem fogja az első lépést ő tenni, s ha ugyanezen időben Ausztriában még ennek nagyhatalmi

állására is hivatkoznak, s ha azt hiszik, hogy Oláhország Ausztria hatalmi parancsa előtt meghajlik: akkor nagyon költséges családossá teszi ki magát a kormány, annak t. i. hogy majd vakutestát épített, melyen át sohasem történhetik a Dunafejedelemségekbe kivitel.

Ide vonatkozólag még fel kell említenünk, hogy egy Bukarestből máj. 26-dikáról kelt távirati sürgöny szerint Wand angol vállalkozó részére Kuza fejedelem helybenhagyta a kamara által adott vasutépítési engedélyt, Bukaresten át Orsováig, mely vonal tehát nem csatlakozik az osztrák kormány által tervezett, s Verestoronnyig vinni szándékoltnálhoz.

— Bécs, máj. 27. A mai „P. L.” Poroszország holnap egy új programot fognak előterjeszteni; melyben egész Schleswig elszakítását követelik. Továbbá abban egyeztek meg egymás közt, hogy esetleg az apenrade tonderni vonal jelöltessék ki határukat.

— Weimar, máj. 27. A mai „Weim. Ztg.” a legjobb forrásból igazolja a hírt, hogy Auszria és Poroszország értekezleti felhatalmazottainak oly utasításokat adtak, a melyek Augustenburi Frigyes herczeg elismerésére közzélik az utat.

— Berlin, máj. 27. A tegnapi „Staats-anzeiger” hosszab fejtegetésben czafolja a francia s angol lapoknak részint tendenciosus, részint valótlán híreit, mintha Poroszország a fegyvernagyvás föltételeit meg nem tartotta vagy megsértette volna. Hivatalos nyomozásokból az derül ki, hogy a szövetségesek a fegyvernagyvás állapotmányait szösz szerint pontosan teljesítik. A szövetségesek a dánok részéről többször előfordult tulpasoknak erőlyesen ellenálltak; de a fegyvernagyvási egyezmény szigorúan megtartott.

— Berlin, máj. 28. A mai „Nordd. Ztg.” tévedésnek nyilvánítja a hírt, mintha az angol kabinet már hivatalosan megtette volna a Schleswig elszakítás tárgyál indítványt; az idézett lap úgy tudja, hogy az még csak bizalmas célzatképp hozatott szóba.

— Páris, máj. 28. A „Patrie” tegnapi esti lapja kopenhágai sürgönyként közli, hogy Dánia Schleswig két részre osztását megtagadta.

— Bukarest, május 26. Kuza fejedelem a Wand nevű angolnak a kamra által adott engedélyt, a braila-bukarest-orsovai vaspályavonal kiépítését illetőleg, megerősítette.

— Konstantinápoly, május 21. A moldva-oláh ügy szabályozására összeült értekezlet, a Bukarestben történetekre nem is ügyelve, folytatja tanácskozásait. Az itteni hatóságok az „Ada” angol gőzűsön fegyverrel felt 171 ládat koboztak el.

A K. Közlöny magán-táv sürgönye

Feladott: N-Szeben máj. 30-án, d. n. 4 óra
Megjött: Kolozsvárra „ d. u. 5 órakor.

Mager indítványozza, hogy az országgyűlés kérvényezze a kormányt, miképp a vasut összeköttetési pontját az ország érdekeihez képest, az olasz kormányval egyetértésben Brassónál állapítsa meg; Obert sürgetőségi indítványára a többség felkeri az elnökséget, hogy ez indítványt a közelebbi ülésre tűzze ki napirendre.

T. és felelős szerkesztő DÓZSA DÁNIEL.

NEM HIVATALOS.

(143) Árverési hirdetmény. (2—3)

Tővis m. városában a 117 házszám alatti kőből épített ndvarház és gazdasági épületek 1000 □ öl udvar és 1 hold 275 □ öl veteményes és gyümölcsös kert területtel, a mely a patak melletti felkészenél fogva szesz- vagy sergyárra is előnyösen átalakítható: f évi július 13-án d. e. 10 órakor nyilvános árverés útján a legtöbbet igérőnek el fog adatni.

Az árverési föltételek azon ház lakójánál addig is megtekinthetők.
Tővis, máj. 21-én, 1864.

(142) ^{31/5} Legujabb nagy pénzsorolás, (3—5)

2 millió 650,000 márka értékben,

a melynél csak nyeremények huzatnak; az államkormány által engedélyezve és biztosítva

17,900 nyeremény közt vannak 250,000, 150,000, 100,000, 50,000, kétszer: 25,000, kétszer: 20,000, kétszer: 15,000, kétszer: 12,500, kétszer: 10,000, egyszer: 7500, ötször: 5000, kétszer: 3750, nyolezvanötször: 2500, ötször: 1250, százötször: 1000, ötször: 750, százharminczször: 500, kétszáznegyvenötször: 250, tizenegyször: 117 márka értékű nyeremények.

Egy eredeti államsorsjegy ára 7 ft o. é. | Egy fél eredeti államsorsj. ára 3 f. 50 kr.
Két negyed ered. „ 3 „ 50 kr. | Négy nyolezad ered. „ 3 f. 50 kr.

a huzás kezdődik június 9-kén.

A legmagasabb nyeremények folytonos kifizetése által elegendőleg ismert és kedvelt jelvényem „Isten áldása COHN-nál” változatlanul marad.

Külmegrendeléseket, bármily papírpénz nemből vagy szabadjegyben, még a legtávolabb vidékekre is pontosan és halgatag teljesíték, és hivatalos hűzsi-kimutatókat s nyereményeket a huzás után azonnal megküldök

Cohn Laz. Sams. hamburgi bankár.

(144) Eladó orgonák. (2—3)

Két újból készült, a mai korhoz alkalmazva felső része két osztálylyal, csinos szép állású, aranyozott ezíráddal, öt és hat változatu orgona kedvező árban eladó több évi felelősség mellett. Alólírtál továbbá elvállaltatik mindennemű nagy és kisebb új orgonák, új zongorák és bármily alakzatu píz harmoniák, úgy minden templomi katedrál, koronák, vagy oltárok, a leg finomabb politurozással faragásos aranyozással, bármely szintű márványozással, oszlopzattal vagy rajz szerént mindenkinek kívánsága szerint. Ajánlom magam mindennemű kijavításokra, orgona és zongora hangolásokra. A távolabb vidékről tudomást vetetni bérmentes levelek által az orgonák felől.

Lakásom belmagyarutca 428 szám Kolozsvártt, máj. 27. 1864.

BLAHUNKA LAJOS, orgona és zongora művész.

SRÓTH-GYÓGYINTÉZET KOLOSVÁRTT.

Ezen gyógymód, mely már közönségesen elismert és bebizonyult hathatósága és alapos gyógymódja iránt nem tartom szükségtelemnek a közönségnek némi felvilágosítással szolgálni; ugyanis dr. Kipke és ujjában König munkái olvasására utalom, valamint magam is kész vagyok bármely alkalommal felvilágosítással szolgálni.

A t. ez. közönséggel bátor vagyok tudatni, hogy intézetembe az év bármely szakában bármilyen betegségben szenvedőket elfogadok.

Az eddigi gyógymód sikeréről másokra nem is hivatkozva, eléggé szólnak szépen sikerült eseteim.

A férfiak és különösen a nők iránti gyöngéd gondozásról és ellátásról gondoskodva van. Azon szenvedők, kik magokat intézetembe felvétetni ohajják, szíveskedjenek szappanyutca 372 sz. házamnál személyesen vagy bérmentett levél által megtalálni.

(103) (5—5) Stasitzky Pál,
kir. szab. gyógyintézet tulajdonos.

Nyomatott az ev. ref. főtanoda betűivel (Bel-farkasutca 74 sz.)

(282) Porosz kir. kerületi orvosudor KOCH (9—12)

jegeczes növény-czukorkái

eredeti fedett skatulyákba változtatlanul kapható 33 és 70 krajczárjával.

Ezen a legjelesebb alkalmas növény és gyógy-füvek nedvéből, a legfiszább czukor jegecz részecskékké töményített **Dr. Koch** féle növény-czukorkák, mint a leg-elműrtetebb részvétel által hasznosnak bizonyosult ajánlható, mint enyhítő és ingercsillapító, a köhögéseknél és rekedtségnél, torokfájásoknál, nyálkás bajaknál; midőn az azokba foglaltató növénynedvek és édes állományok szerves kivonata által, a beszűlő szervek fenntartására, tisztaságára és engedékenységekre megbeesülhetetlen hatással bírnak. Minden eseteknél a nyálkhártyákra, s azok elágazásaira enyhítőleg s oldólag hatnak, a kiürítéseket könnyítik, a gyengén tápláló s erősítő alkatrészek által, a velek érintkezésbe jövő szervrészeket erősítik. **Dr. Koch** növény-czukorkái nemcsak ezen valódi jeles tulajdonságok által különböztetik meg magokat, a gyakran anyira magasztalt mejj-theától, mejj-siruptól Pate pectoralától, sat. hanem különösen kitűnnek ezen szerek felett azon előnyös sajátságok által, hogy az emésztő szervek által könnyen felvételnek, s hosszas használat után is semmi gyomor nehézséget, savanyóságot vagy nyálkásodást nem okoznak, vagy hagynak magok után.

A tévedések kikerülése tekintetéből jól megjegyzendő, hogy **Dr. Koch** jegeczes növény-czukorkái csak is hosszukó a mellékelt bélyeggel ellátott eredeti skatulyákba vagnak pakolva, s egyedül valódiságokban

Kolozsvártt: csak is gyógyszer. **WOLFF J. s Khudi J. özvegyénél kaphatók**, valamint **Beszterczén:** Kelp Ferencz; és **Dietrich & Fleischer;** **Brassóban:** Stenner F.; és **Jekelius Ferencz** gyógyszer; **Déván:** Büchler A.; **Nagy Egeden:** Bisztricsányi A. és **Trajanovits Ede** gyógyszerész; **Erzsébetvárosban:** Schmidt A.; **Hát-szegben:** Mátéfi Béla gyógyszer; **Károlyfőhérvártt:** Rusz János és **Matherny Emil** gyógyszer; **Kézdí-Vásárhelyt:** Fejér Lukács; **Maros-Vásárhelyt:** Fogarasi J. D.; **Medgyesen:** Vándory & Brandsch; **Segesvártt:** Misselbacher fia és **Teutsch;** **Sz.-Ujvártt:** Placintár és fia gyógyszer; **Szász-Régenben:** Wachner Traugott; **Szászsebesben:** Weissörtel Ad. G.; **Szebenben:** Zöhrer J. F.; **Székelly-Kereszturon:** Binder Márton; **Sepsi-Szentgyörgyön:** Vitályos Béla; **Sz.-Udvarhelyt:** Kauntz J. A. gyógyszer; **Szevedében:** Gozsy A.; **Sz.-Somlyón:** Ruszka Ignác; **Tasnádán:** Szongott Jakab; **Tordán:** Velits G. és **Wolff G.;** **Zalathán:** Megay Guszt. A. gyógyszer.

Stein János
könyvkereskedésében Kolozsvártt kapható:

KÁLVIN JÁNOS fény-írott ARCZKÉPE.

Nagy 8-ad alakban ára	80 kr.
csinos rámban	1 frt 50. 2 frt. 2 frt 50 kr.
Kis látogató-jegy alakban	40 kr.
csinos rámban	50, 60, 80 krtól 1 frt 20 krig.

Továbbá:

Kálvin János halálos ágyán

Kis alakban	40 kr.
csinos rámban	50 krtól 1 frt 20 krig.

Utastítás az Erdélyben

megszüntetett Tizedbejelentések valóstításánál eljárásról. Ára . . 50 kr.